

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edini je moč.

•EDINOST• izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravištvo •via Zenta 5•.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu •via Torrente• Nuova tipografija; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Državni zbor

se je odprl, kakor smo uže zadnjič poročili, v 5. dan t. m. Dr. Smolka je pozdravil zbornico ter se gorko spomnil umrlih udov. Poslanci so v znamenje sožaljenja vstali. Načelnik je potem naznanil zbornici milostljivo zahvalo Nju veličanstev za voščila cesarju k rojstnemu dnevu in cesarici h godu.

Potem je nastopil ministrstva načelnik grof Taaffe ter v imenu vlade naznanil o škodah, katere je povzročila poveljen na Tirolskem in Koroškem ter dostavil, kaj je vlada o tej zadevi storila in kaj bode zahtevala od državnega zbora. Temu obširnemu poročilu je dostavil, da vlada o pravem času predloži cesarska ukaza od 20. septembra in 30. v ustavno obravnavo, pa tudi predloge, po katerih se podele obema deželama podpore in potrebni krediti. Taaffejev govor je zbornica pozdravila z burnim odobravanjem.

Za Taaffejem je nastopil finančni minister vitez Dunajewski ter predložil proračun za leto 1883. Finančni minister je obširno in jako temeljito in jasno razložil finančno stanje; priznavati moramo, da se finančni minister ne zna le izvrstno gibati v parlamentu, temuč da zna tudi jasno, vsacemu razumljivo, brez olepšav in prikrivanja govoriti, ter stvari tako kazati, kakoršne so v resnici. Reči moramo, da so poslanci njegov govor z veliko pazljivostjo poslušali: «intentione ora tenebant.» In kaj ne bi, saj vsakdo vidi, da je neizgibna in skrajna državna potreba, da se mej dohodki in troški prej ko prej napravi enakotežje. O tej važnej zadevi se je v časnikih uže nekoliko tednov sem obilo poročalo. Vladi prijateljski časniki so trdili, da bode proračun za leto 1883 mnogo ugodniši od letošnjega in to se je tudi potrdilo. A fakcijska stranka je prorokovala nasprotno, iz golega sovraštva do sedanjega ministerstva, ker jej to neče polniti raztrganosti mavh, kričala je v svet, da nastane državni bankerot. Predloženi proračun jo je postavil na laž; res je, da bo še primanjkljaj, a mnogo manjši od lanskega in da je v par letih mogoče priti do enakotežja, ako se bo po začetem potu dalje delalo in državi mir ohrani.

To naj dokažejo številke proračuna, kateri tu priobčujemo v glavnih načrtih:

Skupna potrebščina za leto 1883 znaša . . . 491,881.215 gld.
Od te pa je odbiti izvenredne troške, ki ne spadajo k rednej upravi, in sicer:
1. Troški za okupacijo . . . 6,165.788 gld.
2. Troški za železnice . . . 19,178.513 «
Skupaj . . . 25,344.286 «

Tedaj je čiste potrebščine . . . 466,536.929 gld.
Dohodki pa so proračunjeni . . . 460,218.810 «
Če primerimo s tem proračunom proračun za leto 1882, nahajamo te le vsote:
Po finančnem zakonu od 29. marca 1883

Podlistek.

Spomnimo se naših mož!

Lepi in za nas Slovence, bivajoče v starodavnem Gorotanu, preimenovali so bili dnevi, katere je meseca septembra t. l. krasila blaga navzočnost Nj. Veličanstva, presvetlega cesarja. Ko je visoki vladar iz hiše Rudolfa, kojje neprestano bijejo verna naša srca, v Celovcu bival in se tudi tam prepričal, da so in ostanejo Slovenci na Koroškem, goreli so ognji na vseh gorah naših mogočnih velikanov, ki svedočijo našo zgodovinsko minulost, tako: Košuta, Kočna, Ovir, Peča, Roža, Dobrač in Jepa. Po vsej Koroški je bilo ljudstvo poučeno o navzočnosti vladarjeve in je ove znamenite dneve v zadovoljstvu in veselju prebilo. Narod je povsod, bodi si nemškega ali slovenskega mišljenja, osnoval ljudske veselice, zabave, razsvitljave in od malega do velicega je bilo vse radostnega srca.

Mnogo deželanov nas je hitelo v Celovec, da si tamkaj ogledamo tridnevno svečanost, ki je uro za uro, dan za dnevom kaj novega, krasnega, izvenrednega pokazala. Tako je bil tudi dan odmenjen za Križno goro, nemški «Kreuzbergi» s Fran-Josipovim parkom, dobre 1/2 ure od mesta prelep in zelo zanimiv. Tam se je visokemu gospodu poklonila visoka aristokracija; na strelišči so ves dan pokale puške imenitnih gosposkih strelcev in blizo cerkve je bila na posebnem prostoru ljudska zabava s petjem, godbo, igrami, razsvitljavo itd.

Pri cerkvi pa stoji stara podrtija, majhna, borno, slabo krita, razmršena bajtica, ki po svoji zvanjnosti človeka nikakor ne vabi k vstopu. Okna so večinoma pobita, šipe sem ter tja s papirjem zalepljene,

je znašala potrebščina . . . 485,720.952 gld.
k temu poznejši kredit . . . 16,185.450 «
Skupaj . . . 501,906.401 «
Če se temu odšteje donek za pokritje za izvenredne vojskine troške z . . . 20,374.200 «
tedaj ostane . . . 481,532.201 gld.
Pokritje je bilo proračunjeno na . . . 448,155.793 «
K temu je pristoje poznejši dovoljeni kredit z . . . 5,806.230 «
454,958.023 gld.

Od tega se imajo odbiti dohodki iz skupnih prebitkov . . . z . . . 11,319.000 « — 442,733.023 gld.
Tedaj znaša primanjkljaj za leto 1882 . . . 38,799.178 «
Ako primerimo leto 1882 z letom 1883, pokaže se to le. Troški so bili v letu 1882 za 14,995.272 gld. večji, nego so proračunjeni za leto 1883; dohodki pa v letu 1882 za 19,485,787 gld. manjši, nego so proračunjeni za leto 1883. Primanjkljaj se je tedaj zmanjšal za 32.481.059 ali za 83-70 odstotkov.

Ako pa od tega tudi še odbijemo:
1. potrebščino za okupacijo z . . . 4,237.765 gld.
2. troške za železnice . . . 5,500.000 «
3. izplačila zakladnih listov . . . 10.000.000 «
Skupaj . . . 19,737.765 gld.
tedaj ostane še vedno prihranjenih . . . 12,743.294 «
v korist proračuna za leto 1883, ali 67 odstotkov.

Ako se dalje v poštev jemlje, da so se začeli dohodki v poslednjem času zelo množiti, kar je sploh dobro znamenje za narodno gospodarstvo, da se je carina povišala skoraj za 13 milijonov in da se dohodki v vseh strokah množijo, sklepati se da iz tega, da morda uže v letu 1884 ne bodo več troški presegali dohodkov. Potem bo še le mogoče zdano in vsestransko delati na narodno-gospodarskem polju, olajšati ona bremena, katera zdaj najbolj kineta in obrtnika težje. In da ima sedanja vlada za to ozbiljno voljo in tudi razum, to kaže vse nje prizadevanje, kakor se tudi večini državnega zbora ne more odrekati skrb za blagostanje avstrijskih narodov. Zato pa bodimo pogumni in z marljivo delalnostjo upajmo na boljšo bodočnost.

Minister je v svojem govoru omenil zakonskih načrtov, ki se imajo predložiti zbornici v obravnavo, mej temi so; zakon za vredbo, ustanovitev in delovanje delniških društev; opravični red k rudarskemu zakonu; uredba bratovskih založnic; uredba dedinstva za male zemljiške posestnike; zakon za varstvo gozdov; uredba razmer pomočnih delalcev; zakon glede dolžnosti povračila škode na osehah pri nesrečah in zavarovanje zoper take nesreče. Predložil je dalje štiri davkovske zakone, in sicer: novi pridobinski zakon; zakon o pridobinskem davku za podjetja, katera imajo dolžnost, dajati javne račune;

stene starikasto-slabe in razpokane, streha pa dopušča dežju in viharju najugodnejšo igrabo.

Tja, dragi moj čitatelj, namenil sem se jaz hitrim korakom, da sem svojemu srcu poprej ustregel, predno sem si ogledal veselico — a, strmi in poslušaj! Zanimala me je ova kočja, oni povsem mirni kotiček miru tako izvenredno, da sem pozabil na vso slavnost, in se še le pozno na večer ločil od kolibe, v kateri je vladal mir, grozni mir — v kateri mi je nasproti gledala največja beda, revščina, pomanjkanje, v kateri: »Modrost, pravičnost, učenost, device, brez dot žalvati videl sem samice!«

Navlaš pa sem poiskal v prvo ta meni, uže davno znani kraj, kjer sem na potu iz Trsta proti Mariboru strani prijaznega sopotovalca, g. Karol Bělohradsky-ga, novinarja v Mladem Boleslavcu poizvedel, da onega, ki je zadnja leta v tej podrtiji bival, ni več na Križnej gori. Imenovani gospod je nekaj tednov poprej po Celovcu povpraševal po možu, ki ga, kakor vsi zavedni in za naše slovo se zanimajoči Čehi, močno čisla — a reklo se mu je, da ga ni in ga ni. Česki rojak mi je zagotovil, da v svojem delokrogu s časom svoje stori — a do danes mi ni nič znanega!

Da se tedaj o istinosti ali neistinosti prepričam, korakam k podrti bajti, ki je bila omenjena dne povsem zapuščen, osamela. Za bajto stoji majhna, na polu suho drevesce in pred drevescem majhna revna klopica. Na njej je sedel z mirnim obrazom, s povešenimi očmi v revnej, zelo obnošeni obleki velik, jako star mož. Bil je slep.

Od daleč mu zakliknem: »Gospod, dragi mi gospod, kako Vam ide; ali me poznate?« Mož visoke rasti a sedaj nekako vpognjenega telesa, vstane; majhna petletna, bosonoga in silno razmršena deklica — jedino mu spremstvo — prime ga za roko

zakon za davek na rente, in zakon za uvedenje osobno-dohodninskega davka.

Ko je Dunajevski izvrstni svoj govor končal, zagrmela mu je živa pohvala od večine državnega zbora in ministri ter poslanci so se drenjali k njemu ter mu čestitali in skleneno je bilo, da njegovi predlogi pridejo na dnevni red uže v prvi prihodnji seji, ki je bila precej drugi dan.

Razen zgoraj omenjenih predlog so se podale še te le: postavni načrt gledé predruženja volilnega reda v državni zbor v kmečkih občinah na Gališkem; postavni načrt, po katerem se imajo začasno ustavitii porotne sodnije v okrožji kotorske sodnije; postavni načrt zastran oproščenja pristojbin pri izvrševanju odveze denarnih dajatev na posestva na Kranjskem, potem naturalnih dajatev za cerkve, županije i njihove organe; postavni načrt zastran podaljšanja veljave posebnih pravic, danih lokalnim železnicam; zakonski načrt gledé nadaljnega pobiranja davkov do konca meseca marca; postavni načrt gledé poznejšega kredita za pomnoženo finančno stražo vsled nove colne tarife; postavni načrt gledé konvertiranja železničnih prioritet in postavni načrt gledé izjemnih sodnij v Dalmaciji.

Nazadnje je še levicardjev cvet, trojica Herbst, Chlumecky in Tomaseuk s tovariši stavila nepotrebnii predlog, naj se izvoli odbor 36 poslancev, da se posvetujejo in nasvetujejo potrebne promembe v socialno političkih zadevah.

V drugi seji, zadnji sredo, bila je prva na dnevnem redu novela k obrtnišskemu zakonu, v butgetni odsek so bili izvoljeni Czerkavski, Zotta in Tonkli; zakonski načrt zastran pobiranja davkov do zadnjega marca se je izročil budgetnemu odseku in postavni načrt zastran podaljšanja veljave zakona o lokalnih železnicah železniškemu odseku. Poročevalec o obrtniškem zakonu je grof Belcredi, on i za njim minister Pino gorko priporočata to velevažno stvar državnemu zboru, katerega večina govornikoma živo pritrjuje. — Adamek je veselo pozdravil ta predlog, ker on zboljša stanje delalcev ter obžaloval, da se je levica brigala le za banke in železnice, za prave potrebe ljudstva pa ni imela ni pojma, ni uha, ni sluha, ni srca. — Levicardi so skušali zabavljati, ali niso imeli poguma, srce jim palo v hlače, ker vedó, da jih obsoja ogromna večina ljudstva — vse zavedno in pošteno ljudstvo.

Tretja seja je bila v četrtek; o tej prihodnjič.

«Cittadino».

(Dalje.)

L'organo d'ogni partito, più mobile della piuma in balla ai venti, che in qualunque occasione non sa

ter ga pelje proti meni. Glasno in ganljivo mi odgovori — a ni bil več oni glas, kojega je navdušeno rabil v Moskvi, Pragi, Zagrebu in Ljubljani. — »Poznam Vas, prijatelj, po glasu, kajti glasu Vašega ne pozabim; a vidim Vas ne. Zgubil sem blago luč oči in tudi drugače sem prav pravi revež«. Okleneva se, poljubiva se — in britke solze so obema lile iz nad lic. Dolgo, dolgo sva molčala!

Na to prisedem k njemu; pogovarjala sva se mnogo; pravil sem mu, kako je tu in tam po Slovenskem, kako napredujemo — a mož večkrat ni mogel govoriti; lhtenje, žalost, britka solza mu je zaprla blagi ustnici.

Poizvedel sem in prepričal sem se, da je v resnici povsem zapuščen, da dojde le vsake kvatre na kak trenotek kak stari znanec k njemu, da ne dobiva od nobene strani nič vesti, nič listov, nič obiskov, da je uže na razne načine za kako pripomoč, za kako nagrado itd. prosil — a vse zastoj. Prizvedel sem, da je siromak, berač — a da mu osobna čast, penos, spomin na nekdanje dni ne dopuščajo, da bi mole-doval, beračil. Pooblastil pa me je, da smem — v kar mi »bode pri Bogu hvaležen« — vesolnemu svetu in posebno Slovanom odkriti njegovih ran, njegovih težej in nadlog teško, da, preteško breme.

Kedo ne ugane, da je to naš sedaj skoraj najstarejši starosta, štiri in sedemdesletni Ziljan, Matija Majar, ki ima na leto revnih 210 gld. pokojnine? Razen tega nema nič in trpi pomanjkanje oziroma na stan, na obleko in perilo, oziroma na jed in postrežbo. Pri še tako hudej zimi nema drv, da bi le jedenkrat čepel pri gorkejši peči in na dan praznikov celo mu ni vsigdar dano, da bi si privoščil dobrega mesa in juhe.

To je življenje moža, ki je svoje dni za blagost

fare altro che gridare a squarcia gola abbasso la croce ai poveri ed infelici territoriali. — quest'aspide velenoso spruzzante il micidiale veleno per ogni dove ed infestante l'aria colle sue melfitiche bolle — ebbe in quest'ultimi giorni tant'audacia di ricordare al suo rivale confratello — della gazzarra, che vanno facendo alcuni mestatori alle porte di Trieste, a danno dell'elemento italiano e della pubblica quiete.

Il maligno seduttore, sorridendo sotto la mascella contenente le venefiche vescichette, sogghignando all'idea ch'avea vergato sulla innocentissima ma fragile carta — avviluppato in se stesso come la chiocciola nel tempo invernale — andava credendo di fare opera buona e meritoria della patria gloria, mostrando col dito traditore: Ecco là, confratello dilettissimo, nel territorio hai che da fare — e lascia mè in pace, poichè io so il fatto mio!

Egli non rispettando neppure la santità delle leggi emanate, nè la sacra libertà, che pareva gli stasse un di tanto al cuore, scaraventa infamie, impreca al cielo, lancia ingiurie ai quattro venti — dando così ad intendere ai poveri gonzi, ignoranti, vermi guizzanti nella putrida melma — che il nostro territorio sia un covo di traditori della patria, di Trieste e della nazione.

Ch'esso sia il ritrovo ai mestatori, agitatori, istigatori per l'idea del panslavismo. Ch'esso serva di tana ai soggetti pagati dalle casse di Pietroburgo e Mosca. Ch'esso nasconda dei sfegatati amici dell'idea degli Aksakov, Katkov, Kozlov e compagnia bella — i quali non cercano che il modo, la maniera ed il tempo propizio, affinché l'orribile testamento dello zar Pietro I. — minacciante di sconfiggere l'orbe — venga tradotto in fatti; — e che questo è l'unico sogno, l'ancora di salvezza, che alletta tutti gli Slavi senz'eccezione; come l'api un cespo di rose nella stagione autunnale.

Come Cristo ebbe i suoi apostoli ed i suoi discepoli, così pure Aksakov, questo figlio nato nell'ultima bolgia infernale n'ha dei suoi? — questa eco misteriosa delle rive dell'Oka nella vecchia e santa città di Mosca, suole mandare dei suoi araldi, che battono strada per l'Europa e l'Asia — e di questi lo scopo è di ridurre in minime frazioni la Germania, l'Austria, la Turchia e forse anche il mondo della luna? Insuperabile che sei!

Se te diletano le incancellabili carte della «mater nationum» — all'occasione sfoglia i gloriosi volumi della nostra «Alma mater» — e sfido te innanzi la faccia del sole, che splende per l'universo d'additarmi un solo caso, una sola azione, che gli Sloveni avrebbero fatto contro l'Austria — o a danno di lei! Bensì troverai scritto, ch'ogni volta — quando il dovere chiamava i nostri figli sui campi cruenti delle battaglie, sullo scacchiere, ove l'impero s'estende della morte — vedrai, che i nostri figli furono i primi a spargere, a versare il loro sangue — a sacrificare le loro preziose vite per la gloria d'Austria.

Essi furono i primi a riportare gli allori della vittoria, non paventando essi nessun pericolo, non indietreggiando innanzi ad ostacoli di sorta, indomabili, anzi assettati di Vittoria — invincibili seppero fare il loro dovere. Se ciò non credi, getta lo sguardo sulle innumerevoli tombe dei nostri eroi in terra straniera! Ed una tale nazione, che alla luce del giorno rende tali e tanti eroi, osi tu scamicciato, chiamarla traditrice? Folle che sei!

«Ecco, diran le genti, il pazzo, il rio,
Che, di sublime chiaro ingegno adorno
Seppe tutt'altro che —»

Quando il pericolo è imminente, ci sovrasta, ci sorprende, allora è arrivato il momento di dimostrare colle azioni, coi fatti — la possibilità di saper fare. — Noi non fummo mai gli ultimi, bensì sempre fra i primi — quando l'occasione ci offriva di manifestare la nostra lealtà alla casa d'Austria, l'inconcussa fede, l'attaccamento, la soggezione a Lei — qual gregge al suo pastore. Noi nutriamo un' amor filiale verso Lei — e ciò abbiamo dimostrato in ogni tempo e luogo — sempre da per tutto.

domovine vse žrtoval, srečo in blago; mož, ki je od leta 1840. neprestano delal v korist, srečo in blagostanje našega naroda! Njega izvrstni sestavki so se radostno čitali v «Novicah», «Jordanovem letopisu», «Sloveniji» in izdal nam je svje dni te le knjige: «Pravila, kako izobraževati ilirsko narečje», — «Pavi Hrastevski», — «Predpisi», — «Slovnica za Slovence», — «Spisovnik», «Ciril in Metod», — «Cerkvene pesni», — «Pesni z napevi», — «Ruska slovnica», — «Uzajemna slovnica» in vredoval je nekaj časa list «Slavjan».

V njegovej omari, na njegovih mizah je nakopičenega mnogo gradiva oziroma na bajeslovje, narodno blago itd. Njegova delalnost, njegov napredovalni duh naj bi nam bil v izgled; njegove duševne kreposti in njegovo nekdanje marno delovanje vzor našemu delu, ravnalo posebno slovenske mladine. Ovega nam bode še le poznejša zgodovina popolnoma čislala in mu pripravno mesto odmeril v vrsti naših znanstveno delujočih moči.

Blizo deset let bo tega — a od takrat se je mnogo, mnogo spremenilo in na turbo Majarjevo poslabilo — ko so njemu na čast napravili nekoli čestitki malo zabavico, pri kojoj je bil tudi on navzoč. Takrat je vse navzoče, ki so se pozneje razkropili po svetu, le jedna misel navdajala: »Bog nam ohrani še mnogo, mnogo let, nam in našim potomcem na čast našega starosta Majarja.« Takrat je bilo posebno ganljivo slušati govor starega Slovana, ko se je zahvalil in v kratkem dokazal, koliko sovražnikov je on imel in koliko neprijateljev še vedno ima; ali da mu moč k novemu slovstvenemu delovanju dela le vedno pogled na zmaj rastoči mladi narostaj. Uže takrat so pričujoči solzanim okom gledali diko in čast našemu narodu!

Credi tu forse — d'essere noi propensi di cambiare il sacrosanto diritto dell'individuo, della società, della nazione e della libertà col despotismo teocratico-assoluto?

O il nostro bel cielo azzurro col plumbeo e gelato di Berezov?

O la nostra cara patria, per la quale abbiamo sparso fiumi di sangue dal tempo di Samo in qua — colle inospitali lande siberiache?

O l'«io» al «nichil»?

Non punto!»

(Konec prihodnjič)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Politični pregled je danes kratek, ker o najvažnejših rečeh govorimo na prvem mestu, o dunajskih razmerah poročā naš dopisnik in posebno važnih političnih dogodkov zadnje dni ni bilo.

Da je grof Coronini osnoval v državnem zboru poseben klub, v kateri je stopilo večidel poslancev iz južnih dežel, to smo uže poročili. Ti poslanci imajo posebne težnje, s fakcijskimi ne morejo hoditi uže zaradi deželnih interesov in zaradi — sramote; desnici pa tudi niso posebni prijatelji, nekateri zaradi tega, ker se vedno menijo, da morajo Slovani hlapčevati, i da le Nemeec in Italijan kaj velja; drugi se pa zopet spotikajo ob tem, da kateri sužnost, ali krivica, kar je tudi vse enako. Obravnave v državnem zboru so morale vsacemu mislečemu in razumnemu možu oči odpreti. Mi tedaj mislimo, da Coroninovi ne bodo delali škode desnici, ampak da bodo primorani prejali slej z njo se združiti.

Vnanje dežele.

Na Ruskem so nekatere železnične družbe skoraj same Nemece v službo vzele, kar se gotovo ni zgodilo brez posebnih političnih namenov. — Ruska vlada tega ni mogla spregledati, zato neki namerjava tuje uradnike odstraniti. — To je gotovo pravično, ker kruh se najprej reže domačim otrokom, potem še le tujcem. In le domačin se more okleniti z vso ljubeznjo domovine, tujcu pa ostane tuja domovina vedno tuja. To naj bi premislila vsaka država, tudi avstrijska, v kateri se »kulturtraegerji« iz nemškega »rajha« uže grozno škodovali.

Francoska vlada je prišla navskriž s kraljico otoka Madagaskar ter je dobila pri tem hud udarec. Sploh Francoska nema sreče s tem otokom, ki je mimo gredē rečeno, veđ od vse francoske dežele. Uže nad 200 let se Francoska prizadeva, da bi ta otok dobila v svojo oblast. Znani kardinal Richelieu je hotel tam ustvariti vshodno Francosko, da bi Holandeže in Angleže iz indijskega ocena izgnal, a ni se mu posrečilo; v letu 1670 so se domačini zarotili in vse Francoze pomorili. Od tega časa so bili vsi francoski naporji za pridobitev tega otoka brezuspešni tako, da se je Napoleon III. odpovedal vseh pravic na ta otok ter pripoznal neodvisnost tega kraljestva. V pogodbi, katero je on z sedanjo kraljico sklenol, pa je bilo Francozom in vsem drugim narodom dovoljeno, naseljevati se na otoku in posestva kupovati. — Zadnje dni pa je vstalo neko samo ob sebi nepomembno nasprotje mej francoskim poslancem in ministrom kraljice otoka Madagaskar, vsled česar je kraljica svojim podanikom prepovedala Evropcem posestva prodajati ali v najem dajati. To pa je francosko vlado tako razžalilo, da je preklicala pogodbo, katero je Napoleon sklenol s kraljico ter izrekla, da je

*) Naj nam ne zamerijo naši čitatelji, da ljudem, kateri pravijo, da ne razumijo svojega maternega jezika, povemo resnico v takem tujem jeziku, se znanjem katerega se tako radi bahajo. »Cittadino« nam je včasih ovdal, da zna »per zakaj«, naj mu tudi mi ovdavimo, da znamo tudi mi »per se venuda la mlekarca«. (tržaška talijanščina).

A denes! Danes nam bijō na ušesa besede slavnega škofa Slomškega, ki je pisal leta 1868. v »Drobtincah«: »Kdor svojih prednikov ne česti, njih vrli naslednik biti ne zasluži!« Se ne spominjamo na našo domorodno čut, na hvaležnost in presveto dolžnost, ko vidimo in slišimo o revih, bedih in tugi onega moža, ki je po izgledu Metelkovem, tihemu potoku podoben, ki lepe senožeči in ravna polja rosi, delal do svoje sive starosti, do osodopolnega trenutka, ko so mu telesne moči oslabele, ko ga je zapustila skoraj povsem blaga luč oči!

Slovencu se v obče ne more očitati nehvaležnosti, kajti on zna in ve umrle rojake, ki so mu zdato delali v prid in korist potomstva, na lep in vzviševalen način čestiti. Pričajmo nam to spominki in spominske plošče, ki smo jih stavili Prešernu, Vodniku, Slomšku, Janežiču, Vrazu in drugim — a časi se je treba ozreti tudi na sovratnika.

Te črtice nisem spisal iz namena, da bi hotel komu kaj očitati, — a storil sem svoje, da ustrežem svojemu čestitencu, da spolnim svojo besedo in da opozorim čestito občinstvo na slavnega, a sedaj v velikej revščini živečega sorojaka. Bog nebeški daj, da bi ove črtice vsaj nekoliko sadu donesle in da bi segle do miločutečega in hvaležnega srca našega naroda! V to moja prošnja, koju družim z molitvijo osivelega starčka:*)

*) Doneski se lahko pošiljajo direktno pod naslovom Matija Majar, pens. Pfarrer Kreuzberg, bei Klagenfurt, Kärnten. — ali pa opravištvu našega lista, ki hoče svoto takoj na dočtni kraj odposlati. Uredn.

ona vrhovna oblastnica na otoku ter si ga z orožjem osvoji. Začela je tudi delati uže potrebne priprave, a kar naglo se angleški minister Gladstone v parlamentu oglasi ter z ostrimi besedami izreče, da francoskega vmešavanja na omenjenem otoku nikdar ne bode trpel. To je francosko vlado moralnično zelo ponižalo ter je republiko hudo škodovalo.

Pravde. — menda boljše komedje — zoper Arabi pašo i njegove pajdaše je konec, »pro forma« je bil k smrti obsojen, a zgodilo se mu nič ni; pojde v prognanstvo, v kak prijeten kraj, kder bo dobro živel; enako je z njegovimi pajdaši, le necega Soliman Davuda imajo na piki, temu hočejo do živega priti, kakor bi on bil sam vsega kriv.

Severne Amerike ne tare nadloga, katera kakor mora leži skoraj na vseh evropskih državah, to je vsakoletni primanjkljaj v državnem gospodarstvu. Tam je to nasprotno. — 5. t. m. se je v Washingtonu odprl državni zbor in finančni minister je v njem poročil, da ima 76 milijonov dolarjev prebitka in zato priporočal, naj se v notranje državi odpravi vsaka carina, razen na vpijančljive pijače in tobak, carina pri uvozu iz tujih dežel pa zniža. — Načelnik severnih ameriškkih držav pa je naglašal, da so odnošaji do vseh velevlastij najboljši, Rusijo posebno omenil, obžaloval pa je, da Kilenci nalagajo pretrde pogoje zmaganim Peruvancem i da se branijo sprejeti posredovanje.

Dopisi.

IZ TRSTA, 3. decembra.

Tu izhajajoči časnik »Il Cittadino« prinaša v št. 329 članek pod naslovom »I maestri di campagna«. Gospod dopisnik hoče najbrže postati nadzornik šolam v tržaške okolici. Reva zelo se motil! Kaj se mu neki možgani mešajo? Nekateri točke so jako nepremišljene, o teh hočem nekoliko omeniti.

Najprej hvali mož mestne šole, povzdiguje jih v nebo in hvali voditelje, katere ob enem zlati kakor lesenega svetnika. Kaj misli oni gospod, da ni tudi mej učitelji v okolici voditeljev, kateri se lahko merijo z vsakim mestnim? —

Dalje pravi, da bi se morale šole v okolici zboljšati. Kaj se neki sanja temu gospodu? Ali ni podal g. šol. nadzornik pl. Klodič učnih načrtov tudi ljudskim šolam na deželi? Kateri boljši »miglioramento« hoče uvesti oni blagi gospod? —

Če potrosi slavni magistrat za šole v okolici 18 tisoč gl., gotovo ni še okolici ugodna primera z mestom.

Prihodnji nadzornik (?) šol v okolici hoče, da bi se morali izpraševati slovenski učitelji tudi iz italijanščine kot učnega jezika. Čemu to? Mi imamo moža, ki temu nikoli ne dovolji. Le bodi tih in miren pa preračunaj, koliko potrosi magistrat drugod brez silne potrebe, kder bi se lahko odštela velika vsota in porabila v zboljšanje plače učiteljev tržaške okolice.

Dopisnik se dalje grozi: Je li logično, da nēmajō šole v okolici ni jednega prisežnega voditelja. Lahko dokažem dopisniku, da so šolski voditelji v okolici gotovo razumniši možje, nego marsikateri v mestu, to se vé, da je tudi tu neka izjema, katero prepisujem pa le magistratovemu preziranju.

Ha! tukaj imamo tlekal Sam se povzdiguje ter pravi: Kaj ni v mestu mož, ki imajo sposobnosti voditi ali nadzorovati šole v okolici? po tem bi videli napredek. Gospod, vi ste res nedolžni, kar zadeva šole. Ako bi se kedaj imenoval nadzornikom okolice kakšen učitelj, imeli bi v okolici samej sposobnih ljudi in bi ne hodili dražiti vas gospode v mesto, ki ne poznate mile slovenščine, mej tem ko govorē učitelji v okolici tri jezike. Vi gospod bi radi spravili okolico v laški čevelj, kar pa se vam ne posređi. Ta ideja je tudi, kakor vse druge puhla, nepremišljena.

Gospod dopisnik naj povē na tihō in svetuje magistratu, naj se poprej nastavijo definitivno oni učitelji, ki so izpitani iz slovenščine, potem še le tisti, ki poznajo Dante-ja.

Danes hočem še nekaj navesti, kar je posebna pijavka šoli na deželi t. j. uzroke nenatančnega spolnovanja dolžnosti učitelja, ki vodi šolo in to vsled prevlekega preziranja magistratovega. Ker skrbim za blagost mladine, mora mi dragi čitateelj odpustiti, če tu pa tam preostro naglašam pomanjkljivosti, ki so žalibog še tu pa tam v tržaške okolici.

Kakor znano imamo v okolici učitelje, ki tudi orglajo ter podučujejo memo cerkvenih pesnij tudi druge svetovne, kar se ljudstvu v resnici dopada. Da ima vas takšnega orglarja, ki je tudi unet za šolo, to je zanjo dobro. Gorje pa, kder je učitelj le dober orglar, ne pa tudi pedagog, in misli, da le s petjem vse prebudi. Šola je takšnemu učitelju zadnja briga. Magistrat naj bi skrb imel, da nam ne pošilja takih učiteljev, katerih vede ne ugajajo tirjatvam šolskih zakonov. Magistrat naj bi rajše v tem obziru kaj preskrbel; a ker on noče zato moramo skrbeti mi, da se te kritične razmere poboljšajo, kajti potreba nam je neke reformacije v učiteljstvu v okolici. Ščasoma se morda to poravna, sicer pa postane katera vas furlanska kolonija.

V Rojanu, dnē 4. decembra.

(Zgodovinski črtici). Za narod velezaslužni g. Skalo-
lovič v podlistku »Edinosti« št. 69 jako vestno popisuje dobo sardinskih napadov na Trst in okolico itd. Trst se pomočjo krepkih in žilavih okoličanov se je hrabro boril, i tako račun prestrigel obolemu Karolu Albertu. Za okoličane je gotovo slučaj velepomnen, katerega gosp. Sk. prilično omenja: »V Barkovljah (i to se je prigodilo tam, kder Barkovljani svoje barke popravljajo, čedljo jih morskimi infuzorijev itd. Op. pis.) je hotela neka ladija priti na kraj, a odnotni duhovnik g. Jarnej Rebec hiti v cerkveni zvonik ter na vso moč klenka, kakor za oženj, da ljudstvo skup vre, pripravljeno dobro posvetiti naza

Lahu, ako se predrzne stopiti na suho. A odplula je ladja, ko je ustrelil top na njo iz bližnjega nasipa. Rebec je dobil potem zlato svetinjo za oni patrijotični čin.

Ta aféra se je prigodila v l. 1848, dne 23. maja v noči od 10. do 11. ure. Mej obdarovanimi se zlato svetinjo hrabrosti pri tem slučaju — ni bil samo č. g. Jarnej Rebec, temveč še druga dva narodna bramborca iz Barkovelj. Eden možakarjev obdarovanih se zlato svetinjo hrabrosti je še živoči Andrej Martelanec po domače nazivan Dete, — drugi pa je bil zamrl Jozef Znidarčič; z č. g. duhovnom sta bila še ta dva obdarovana se svetinjo iz zlata — i ten odlikovanje se je vršilo v dné 2. decembra istega leta. Na dan svečanosti so bili vsi trije povabljeni k obedu pri vladi, kojemu stolaravnatelj je bil sam nj. eks. gen. pl. Wimpfen. On sam se je v pričo teh in mnogo drugih navzočih priložno izrazil, da ga jako veseli nahajati se v društvu tako srčnih ljudi in Avstriji zvestih src.

Nekaj o Sentjarneske cerkvi. O tej nahajamo v «Prospectus-u» zabilježeno: Instituta a. 1785; parva quaedam ecclesia extitit jam antiquissimo tempore, (od starodavnih časov) fuit enim a. 1462 a Summo Pontifice Pio II. (ta je bil doma iz Siene na Toskanem; bil je tržaški vladika — državni kancelar in zgodovine več pisatelj po imenu Enea Silvio Piccolomini in kasneje za papeža izvoljen z imenom Pio II.) Indulgentiis ditata (z odpustki oblagodarjena).

O Eneji pravijo, dokler je bil za tržaškega škofa, da Tržačani niso mnogo za njega marali. Ko je bil pa ta papežem izvoljen — i tačas so bili papeži jako močni posvetni vladarji — tako, da so se vladarji, ljudovlade, mesta — sploh, ko so se nahajali v zagrebah, na nje obračali za svet in pomoč, tačas so i Tržačani poslali k njemu v Rim poslanca (deputacijo), da mu čestitajo i se mu priporočijo v imenu mesta.

Eneja pa, hoteč se nekako maščevati za prejšnje njega preziranje od strani Tržačanov, odgovoril je neki tej deputaciji tako:

Finché io era Enea,
Nessun non mi conosceva,
Ed ora che sono Pio
Non vi voglio conoscer' io.

K tej cerkvi so svoje dni romali okoličani i Tržačani, kot k posebnemu svetišču. A to je zdaj povsem prenehalo — le na dan cerkvenega opasila — kakor je i drugodi navada — zbere se tu iz bližnjih in oddaljenih krajev okolice in mesta mnogo ljudstva.

A. B.

Gorica, 6. decembra.

Odkar se je uredništvo goriške «Soče» spreminilo in je sedaj v roki znamenitega duhovnika, kojega ime je tudi Vam znano, odlikuje se list po boljše vravnavi in po bolj mirnej in spravnej pisavi. Zadržne dni nas je list opozoril na prihodnje deželnozbornske volitve in nam svetoval, naj uže sedaj pazimo, da dojdejo v naš prihodnji zbor večji, v pisavi, govoru povsem zmogni, pravi narodnjaki. Ti in jednaki sveti so nam silno povšeči, ko bi le bilo kaj solidarnega delovanja. V prvej vrsti pogrešamo ustanovitve kacega volilnega odbora, pogrešamo inicijative našega, (če še živi?) političnega društva «Sloga», pogrešamo pravega vodstva.

Vsi, povsod, na vse strani in le vendar vsak brez družih za-se in v svojem smislu. To nekako svedoči naše sedanje stanje, ki nas britko spominja na boljše minolost, ki nam krepko kliče: tako ne gre; stopimo korak nazaj ter postanimo zopet stari, vrli goriški domorodci, kateri so se v jednakih slučajih zbirali, skupno posvetovali in v blagost delovali.

Teško, težavno je naše stališče; jeden in drugi nočeta; tretji bi rad, pa mu, ako bi se tudi zjednil z drugimi, primanjkuje vpliva, četrtega pa narod do dobrega poslušati noče, ker njegove besede ne segajo kot iz srca dole zopet v srce in ovajajo samopridnost. Nekateri se trudijo, ali organizacije ni in je, kakor se do sedaj vidi in čuje, ne bo. Mej tem časom pa si po posameznih oddelkih naše grofije jeden in drug svojo pot za sebe gladi; tu in tam se dobi celo dvojica, da trojica, ki ima pri jednih in istih isti namen. Prigoditi se more, da naš prihodnji zbor na ovi način drugo obliče dobi, a večinoma vendar utegne ostati pri starem. Samo, da ne bi bilo večega kvara. Se je sicer čas, še se lahko ohrabrimo — če nas ura ne prihiči.

V novejšem času se tu tudi prašanje »narodnega doma« močno razpravlja. Jedni so uneti »domovci«, to je, dopada se jim misel ustanovitve »narodnega doma« v Ljubljani ter so ob enem zadovoljni z načinom, kako da se hoče zgraditi ova za Slovence gotovo hvalevredna in čestipolna zgradba. Drugi, ki se sami tudi »domovci« imenujejo in jih protimišljeni »antidomovci« nazivljajo, tudi so sicer za zgradbo, a niso povsem zadovoljni z načinom konečne izvršitve. Tem bi nekako bolj ugajalo strogo akcijsko podjetje. Kateri imajo prav, nam dokaže bodočnost; ali uže sedaj je, kakor je »Edinost« omenila, velik nepotreben prepir po raznih časnikih, kojih se nekateri »za«, drugi »zoper« oglašajo.

Naša čitalnica nam napravi še ta mesec jedno večjo veselico.

Včeraj, na dan prvega semnja sv. Andreja, je naše mesto nepreprosljivi sneg do dobrega pobelil. Ljudstva je bilo mnogo, kupčije ne preveč, ker tudi tu, kakor povsod, največ primanjkuje.

Z Goriškega 2. decembra.

Nek g. dopisnik «S Primorja» je prošlo spomlad v 13. in 14. št. «Soče» očitil škofjskim ordinarijatom na Primorskem, da so prav oni, trdovratno držeči se ptujščine v uradu, ne malo krivi, da slovenski jezik ne pride do večjega spoštovanja, do večje veljave, do enakopravnosti. Oglasil se je na to nekdo tudi v «Soči» in je to očitbo v kratkem «Popravku» oporekal, potegnóvši se posebno za goriški škof. ordinarijat, rekoč, da so opazke v dopisih «S Primorja» nasproti gor. škof. ordinarijatu ne le ne resnične, tem-

več tudi razžaljive, kajti, kakor in kolikor on vé, gor. škof. ordinarijat rešuje vloge v jeziku, v kojem so mu podane, tedaj slovenske slovenski. Da je v ostalem v gor. škof. ordinarijatu izključivo nemščina doma, umeje se samo ob sebi in potrjuje z molčanjem tudi ta večji g. Popravljavec. — Na ta «Popravek» ni bilo nobenega odgovora, g. dopisnik «S Primorja» je molčal, zato ker je bil, hode vsak neveden sodil, resničen. Ne, molčal je zato, ker se mu je prečudno zdelo odgovarjati na tako neresnico g. Popravljavca, da gor. škof. ordinarijat slovenske vloge slovenski rešuje. Kdo je do sedaj videl slovenski rešeno vlogo, če prav slovenski pisana. Jaz ne, drugi tudi ne, koji imajo oči, da vidijo. Ako bi g. Popravljavec imel opraviti s kakim učiteljem, hitro bi mu ta svetoval: nataknoti si na nos velike naočnike, da bi bolje videl, jaz pa mu niti tega ne svetujem, ker vem, da itak ne bi videl. Dam mu raje drug svet. Konec leta se bliža, sklepati bo treba račune tega leta in g. Popravljavcu gre po tem takem tudi svojo neresnico popraviti, če ne pred svetom, vsaj pred Bogom, ker nikdo mu ne želi, da bi se pogubil zavoljo te pregrehe, ako bi ga Bog pred časom poklical.

Duhovnik.

Z Dunaja, 3. decembra.

»Ni treba nič premisliti in preiskavati«; kde se neki ravna po tem čudnem načelu, vsak vpraša, morda v kakej malej gorskej vasi? Ne, dragi bralec! očetom dunajškega mesta, svetovnega mesta baje nič ni treba premisliti in preiskavati.

Ta izrek, ki bo na veke stigmatizoval lahkomiseljno ravnanje naših skrbnih mestnih odbornikov, slišal se je v burnej seji, ko je šlo za to, da se ustanovljenje češke privatne šole za Dunaj zapreči.

Znan je boj, koji bojujejo Čehi uže dolgo na Dunaju, da bi svojim otrokom priskrbeli pameten poduk. Šolski svet ničevavstrijski je enoglasno odbil prošnjo društvu «Komensky». Ministerstvo pa jo je povolno rešilo; radi tega velik krik.

Edini prof. Gugler je povzdignol svoj glas proti temu besnemu početju in je pridobil še enega mestnega odbornika na svojo stran. Zasmehovanje od strani velikih listov bo imel zdaj za plačilo.

Trezen človek ne more razumeti, kako more borna privatna češka šola meščane velikega mesta tako zbegati. Leta 1683. je bil Dunajčanom Slovan rešitelj po volji, ko so iz velikega strahu pred Turkom »sein wenig gewackelt«, zdaj pa je njihov razum in pravičnost, »gar gewaltig gewackelt«.

Poslanci prvega okraja so vendar enkrat opravili svoj »Rechenschaftsbericht«. Sicer se je tudi ljudska stranka pripravljala na ta zbor, pa se celo nepričakovano tam ni oglasila, to pa ni prava taktika.

Zadnjo soboto je bil koncert Slovenskega pevskega društva v cvetličnih dvoranah. Ker vas ne more zanimali podrobno opisovanje, kako so se vse točke izvrševale, omenjam le, da se je zelo lepo pelo *Sadranško morje*, in da je hrvaška pevkinja gdn. Trnina ta večer zvonec nosila. Sploh pa so bile vse točke od obilno zbranega občinstva prav prijazno sprejete in društvo je pokazalo, da se sme prištevati prvim pevskim društvom tukaj.

Domače in razne vesti.

Presviti cesar je milostivo odpustil pri protnej sodnji v Celji prisojeno kazen g. J. Leonu, uredniku »Südsteierische Post«.

Spremembe mej duhovstvom trž. škofije: Č. g. Ant. Fabris gre za oskrbnika v Gologorico; Andrej Mikša za duh. pomočn. v Lindar; Jak. Leben za dun. pom. v Lovran.

Tržaške novosti. G. namestnik je odšel predvčeršnjem v Gorico. — V noči 6. t. m. je vstal ogenj v delalnici sodarja Zidariča v via della Crociera. Civilne straže so to zapazile in bili so vatrogasci precej na mestu ter pogasili ogenj predno je napravil zdatno škodo. — V gledišču »Politeama Rossetti« zdaj igra večidel Schakespearejeve drame najlimentnejši dramaturg Ernest Rossi. — Nek gospod je podaril enemu služabniku gledišča »Fenice« smodko navano; ko jo ta zapali in malo časa puši, zablišči se mu pred očmi: smodka je eksplodirala. To kaže napredek nihilistov. — Na vojaškem strelišču za »Lovcem« so vtorek streljali vojaki polka nadvojvoda Albrecht. Mladi podčastnik, Madjar, je strele zaznamoval ter bil skrit blizo tarče. Nakrat ustrelil nek vojak, zgreši tarčo, krogla zadene v živo skalo in odleti v kot, kder je bil skrit podčastnik, ter ga zadene v sence in gre v možgane, da ubožec umre v nekoliko minutah. — V sredo so izvlekli iz morja blizu starega Lazareta truplo 50 letnega moža, v katerem so spoznali nekega znanega ubožega čevljarja.

Porotna sednja je obsodila 6. t. m. Antona Gardosa na 5 let in Antonijo Gardos na 18 mesecev teške ječe in to zaradi sleparije. — 7. t. m. je bil Jozef Možetič, 28 letni fakir iz Trsta obsojen na 8 let teške ječe, ker je z nožem zaklal svojo ljubico.

Na razstavi so uže zopet zasačili par delancev, ki so ukradli razno železnino in družega blaga. — Toliko tatvin se menda primeroma ni zgodilo na nobenej razstavi, kakor na tržaškej. Kriva je temu sistema, da delo dajo naši bogatini iz samega strahu, pa tudi iz »spirito di partito« skoraj samo malopridnim ljudem, večidel sem privandranim iz Italije, mesto našim domačim. — Tako se je godilo tudi na razstavi, kder smo videli ljudi mej stražniki, katere je bilo bolj potrebno stražiti, nego razstaviti in tudi takih, ki so znani organi Iredente. — Da bi gospodje znali, kako Dunajčani govore o teh škandalih — škoda, da se dobra reč tako skrni.

Novo poštno marke in nove koleke vlada izda s 1. januarjem; na markah bode cesarski orel mesto cesarjeve podobe. — Novi koleki pa bode blizu taki, kakor dosedanji, samo da dobé novo letno številko: 1883.

Vodstvo pevskega zbora delavskega društva naznanja, da sprejema nove pevce samo še do konce tega meseca, potem pa ne več do prihodnje jeseni. Dosedaj šteje zbor 46 udov.

C. k. vojni parnik «Andreas Hofer», kateri je vozil dalmatinskega namestnika fml. barona Jovanoviča iz Paga nazaj v Zadar, razbil se je ne čaleč od Paga. Namestnik in vsi mornarji so se rešili, namestnik je odšel z vozom v Zadar, a parobroda k ljubu pomoči dveh drugih parobrodov še niso mogli rešiti izmej školov, na katerih je običal.

Smešnica. Na lesnem trgu je nek vinjeni financar upil: usmrtil sem jo se sabljó! — To se je godilo po polunoči. Nek gospod, ki je šel domu, slišal je ta vik in krik in teče hitro po policijo, da ujame morilca. — Policija res dobi omenjenega financarja a ko ga izprašajo, koga je ubil, konstatiralo se je, da je ubil eno — miš. — Smešno — a resnično.

Uže dobro znani g. kmetijski učitelj Baldini bode v nedeljo, 10. t. m. govoril na Proseku o vinarstvu in sadjarstvu. — Torej tudi tretja na velja?

Prvi vrtnar grškega kralja v krasnej kraljevej poletnej rezidenci »Mon repos« pri Karfu (Gorfu) je okoličan Jozef Buzaj, rojen pri sv. Ivanu poleg Trsta. On je uže od leta 1858, torej 24 let na Grškem, tam ga je našla sreča, da je postal celó dvorni vrtnar, naučil se je dobro francosko, albansko, grško, in znal je uže poprej slovensko, nemško in italijansko; torej ta mož govori, kakor nas nek znanec zagotavlja, prav dobro 6 jezikov in posebno rad govori svoj materin jezik ter komaj čaka, da mu pride v roke, »Edinost«, katero navadno prečita od prve do zadnje besede. Ta mož dela torej našim okoličanom vso čast.

G. Schaffenbauerju, ki se te dni preseli iz Sežane v Tolmin, da tam prevzame vodstvo glavarstva, dali so v ponedlek Sežanski odličnjaki krasen banket v dokaz, kako je bil priljubljen mej njimi.

»Danica« se poroča iz Trsta, da začne tukaj po novem letu izhajati mesečnik za duhovnike: »Folium Diocesanum«. Tak list se nahaja malo da ne v vsakej škofiji, in je bil tudi v Trstu uže davno potreben. — V centralnej bogoslovnici v Gorici ima tržaška škofija letos sedem prvoletnikov, tedaj se stvar obrača na boljše. Dijaško seminarje v Trstu se odpre, kakor smo uže enkrat omenili, prihodnje leto v začetku šol.

V kranjski deželni šolski svet so imenovani gg. Klofutar, Toma Zupan, Mrhal, Praprotnik; dva narodnjaka in eden, ki morebiti še sam ne ve, kaj je.

Župani ljubljanske okolice so se zadnjo nedeljo zbrali v Ljubljani v posvetovanje, kako bi se osnovali shodi županov. Sklenoli so sklicati na 7. januarja 1883 vse župane ljubljanskega okraja v posvetovanje, pri katerem se osnuje posebno društvo županov, katerega namen bo prospah občin po skupnih dogovorih na enej in istej podlogi. — Mi uže vnaprej pozdravljamo tako društvo, ker si obečamo od njega veliko dobrega in koristnega. Najprej je uže to mnogo vredno, da se po vseh občinah po enakih načelih postopa, in župani, ki so v soseskah navadno najrazumnejši možje, ukrenejo marsikaj, kar bo vsem, ali vsaj sosednjim soseskam koristno. Hvala njemu, kdor je to lepo misel sprožil.

Dramatično društvo v Ljubljani napravi v nedeljo 10. decembra zvečer prvo letošnjo slovensko predstavo — v čitalnišči dvorani. — Igrale se bodo tri vsele igre: »Šolski nadzornik«, »Svojeglavneži« in »Oče so rekli, da le«.

Delavsko podporno društvo.

(Opomin udom!)

Ker se koncem leta računski sklenejo, pozivlja podpisani vse one č. ude, kateri so s tednino zaostali, da dolg takoj poravnajo. Odbor.

Dražbe.

V Labinu zemljišča Dominika in Viktorije Matosič iz Vette, cena 528 gld. 9. febr. in 10. marca 1883 — V Podgradu posestvo Martina Kosci iz Jelšan, cena 450 gld. 11. dec. 11. jan. 12. febr. — V Ajdovščini posestvo Janeza Lokar iz Lokavca, cena 7.575 gld., 16. dec. 16. jan. 16. febr. — V Koprnu posestvo Janeza Babuder v Klancu, cena 2.467 gld., 15. dec. 16. jan. 16. febr. — V Bujah posestvo Janeza Altin iz Grizinjane, cena 1.163 gld., 14. dec. 14. jan. 14. febr. — V Sežani posestvo Jozefa Gulič iz Krajnevasi, cena 4.724 gld., 15. dec. 15. jan. 15. febr. — V Sežani posestvo Franca Turk iz Ponikve, 17. jan. 1883. — V Pazinu posestvo Josipa Kalagac iz Gologorice, cena 160 gld., 20. jan. 20. febr. 29. marca 1883. — V Pazinu posestvo dedičev Geršičevih iz Gologorice, cena 170 gld., 24. jan. 24. febr. 25. marca 1883. — V Trstu posestvo Alojzija Tam iz Rocola, cena 1.889 gld., 12. dec. 9. jan. 19. febr. — V Bujah posestvo Jurja in Dominika Meršič iz Krašice, cena 9.060 gld., 19. dec. 20. jan. 19. febr. — V Gorici hiša Blaža in Ane Budau, (v predmestju »Piazutta«); cena 4.300 gld.; 11. jan. 9. febr. 1883. — V Bujah posestvo Karola Bonetti v Merišju, cena 700 gld., — 19. dec. 18. jan. 17. febr. — V Labinu posestvo Mateje Glavina iz Keržana, cena 983 gld., 15. dec., 12. jan. 17. febr. — Labinu posestvo Dominika Stepančič iz Dubrove, cena 4968 gld., 16. dec. 26. jan. 2. mare. — V Pazinu posestvo Janeza Bursič iz Gračišča, cena 102 gld., 12. dec. 12. jan. 14. febr. — Labinu zemljišča Josipa Dušan iz Ripende, cena 958 gld. 22. jan. 23. febr.

Po eksekutivnej dražbi se bode prodajalo 11. in 12. decembra na Opčinah, in 15. in 16. decembra v Trečbah nekatelike krav.

Listnica uredništva. Odprava »Privatnej osobni«, g. F. Podgornski v Gorici na »Poslano« v zadnjem »Soči«. Ne gospodine, ne bo se Vam posrečilo, občinstvo varati »povskami in s peskom v oči!« — Vi ste pravdo začeli, Vi ste se drznoli g. Nabergerja spraviti na tožni klop. In postava veljeva, da ima na prvo tožnik s svojimi pričami priti na dan; ako jih ne spravi, mora tožbo preklicati, ali pa ostane pred svetom infamen obrekovalc. Sicer pa mi imamo dokaze za vsako našo trditve, damo Vam jih, ako se potrudite sam po nje — in takih kakoršne sploh zaslužijo neke vrste ljudje. Torej še enkrat velja: Si tacuisses —!

